

Dilemma's (en kansen?)

Op basis van:

- de verhalen uit een mogelijk toekomst,
- de trends en ontwikkelingen
- radicale onzekerheid over de ontwikkelingen van economie en virus

Doen we er verstandig aan rekening te houden met mogelijke toekomstige dilemma's

Deze worden per beleidsveld kort aangestipt

Tenslotte: omdenken en van de crisis gebruik maken om....

Dilemma's per beleidsveld

- Jeugd en JGZ:
 - Betaalbaarheid vs kwaliteit? Bij economische neergang harde keuzes in verschiet
 - Eigen verantwoordelijkheid ouders met geld?
- Gezondheid:
 - Inperken GGD vs ongebreidelde groei?
 - Handhaving vs eigen verantwoordelijkheid bij naleven corona regels?
 - Welke prioriteit heeft preventiebeleid als de middelen zeer schaars worden?
- Onderwijs:
 - Onderwijshuisvesting:
 - doorgaan met lopende nieuwbouwplannen?
 - Betalen voor aanpassingen schoolgebouwen op COVID-maatschappij?
 - Uitstel investeringen in afwachting van verbetering fin. positie gemeente?

Dilemma's per beleidsveld

- Werk en inkomen
 - Focus verleggen naar werklozen met de meeste kansen of aandacht houden voor het granieten bestand?
 - Afschalen of in stand houden extra's armoedebeleid?
 - Tegenprestatie benutten om wegbezuinigde diensten te compenseren vs strikte keuze tegen verdringing?

Dilemma's per beleidsveld

- Sport

- Blijft zwembad maatschappelijk voorziening? Ook bij ↓ capaciteit en ↑ kosten?
- Inzet middelen op verenigingsaccommodatie vs faciliteren sport en beweging in openbare ruimte?
- Binnensportaccommodaties:
 - (hoe ver) onder de kostprijs blijft aanbod? Wat is rol gemeente bij faciliteren clubs?
 - Hoeveel kwaliteit en kwantiteit is nodig?
- Sport = bewegen = gezondheidspreventie. Wie zou daarvoor moeten betalen?

- Cultuur

- In stand houden of inkrimpen accommodaties?
- Investeringsbereidheid in nieuwe accommodaties?
- Activiteitensubsidies in stand houden of bezuinigen?

Dilemma's per beleidsveld

- Bouwen en wonen
 - Meedeinen op conjunctuur (accepteren terugval) of anticyclisch investeren (= actief aanjagen bouw in crisistijd)
 - Financiële vs maatschappelijke overwegingen bij bepalen programma's
 - Remmen los met bouwen in het buitengebied of blijven sturen op compact?
- Energietransitie
 - Temporiseren vs (anticyclisch) doorzetten?
 - Faciliteren vs investeren
 - Bij investeren: Geld uitgeven vs revolving funds

Dilemma's per beleidsveld

- Mobiliteit

- Investeren om modaliteitsveranderingen op te vangen of juist pas op de plaats om geld te besparen?
- Busvervoer extra impuls vs accepteren verlies?
- Ruimte voor de fiets ten koste van de auto vs laten zoals het is?

- EZ

- Vasthouden vs loslaten de Horst als kantoor locatie?
- Lokale middelen inzetten voor steun aan ondernemers vs hand op de knip
- Ruim baan voor terrassen of niet meer dan omwonenden leuk vinden?
- Actief inzetten op concentratie kernwinkelgebieden of de markt een koude sanering laten doen?
- Beschermen kleine ondernemers tegen supers + pick-up points vs accepteren nieuwe economie?
- Warenmarkt inperken of juist extra ruimte geven omdat buiten winkelen veiliger is dan binnen?
- Keuzes in exploitatie eigen vastgoed: balans kostenefficiency vs beleidsdoelen
 - helpen bij de huur vs ontruimen?
 - De korf, de Tuin, de Til, Fort 33, scholen in de kunst, bibliotheek, Octopus, sporthallen

Dilemma's per beleidsveld

- Bouwen en wonen
 - Geld verdienen vs sturen op betaalbaarheid?
 - Wie bepaalt wat er gebouwd wordt? Markt vs Overheid?
 - Meedeinen op conjunctuur of anticyclisch investeren (= woningbouwprojecten starten in de crisis)
 - Remmen los met bouwen in het buitengebied of blijven sturen op compact?
- Energietransitie
 - Temporiseren vs (anticyclisch) doorzetten?
 - Faciliteren vs investeren
 - Bij investeren: Geld uitgeven vs revolving funds

Dilemma's per beleidsveld

- Beheer & onderhoud openbare ruimte
 - Inzet tegenprestatie bijstand vs voorkomen verdringing
 - Hand op de knip vs investeren om veranderde eisen (1,5 m) te accommoderen
 - Gemeente bepaalt vs buurt bepaalt
 - Schoon, heel en veilig vs kostenbeheersing
- Openbare Orde en veiligheid?
 - Scherpe keuzes inzet middelen
 - Wel of geen aandacht voor subjectieve onveiligheid?
 - Minder ondermijning vs meer blauw op straat
 - Extra inzet BOA's vs kostenbeheersing
- Dienstverlening
 - Expliciteren balans kosten/kwaliteit
 - Baliefuncties behouden vs alles online

Dilemma's per beleidsveld

- Bestuur
 - Schaal gemeente handhaven vs opschalen?
 - Veel of juist weinig effort stoppen in uitleggen van democratische keuzes.
- Financiën
 - Komt sterk onder druk te staan
 - zelfs in scenario's 0 en 2 is ↑ fin. krapte bij gemeente zo goed als zeker
 - Scenario 1 en 3 zouden noodzaken tot radicale/rigoreuze keuzes
 - Oorzaak van meeste andere geschetste dilemma's



**KEEP
CALM
AND PREPARE FOR
CHANGE**

Kansen

CIRCULAIR DE CORONA- CRISIS UIT



Amsterdam omarmt een ambitieus model voor een nieuwe, circulaire post-corona economie, gebaseerd op het idee van Britse econoom Kate Raworth: de donut-economie. Een crisis is hét moment om zulke veranderingen door te voeren, vindt wethouder Marieke van Doorninck (duurzaamheid en circulaire economie. GroenLinks)



37-4

SPECIAL FINANCIËN & CORONA

GEMEENTEN MOETEN LEREN REKENEN MET ONZEKERHEID

Lokale overheden zien door de corona-crisis hun uitgaven stijgen, hun inkomste in welke mate dat het geval zal zijn, valt lastig te bepalen. Deels komt dat omdat delijk is tot welke afspraken het rijk bereid is. Maak dan maar eens een begroting

Wat je als kans ziet is persoonlijk en ideologisch bepaald

- Consuminderen?
- Verduurzamen?
- Meer saamhorigheid?
- Meer autarkie?
- Meer gelijkheid?
- Meer aandacht voor gezond leven?
- Minder overheidsbemoeienis?
- Meer sturing en ordening door overheid?
- Minder kapitalisme?
- Meer innovatie bedrijfsleven?
- Meer Europa?
- Minder Europa?

Never waste a good crisis. Crisis is katalysator voor het nemen van beslissingen die voorheen te moeilijk waren.

- Vergelijk KLM; TOZO
 - 2-4 miljard steun?
 - Vergroeningseisen?
 - Nationalisatie?
- **Wat zijn de Leusdense uitdagingen?**
- **Hoe kunnen we de raad faciliteren?**
- **Hoe zet je ook dan de Samenleving Voorop?**

“Een cultuurshock kan een ander mens van je maken. Een collectieve cultuurshock kan een andere samenleving creëren, met ingrijpende keuzes op het gebied van scholing, zorg, veeteelt, consumptie, reizen, politiek...”

Jitske Kramer, ‘Coronashock’

Aanzet kansen/paradigmashift, nog aan te vullen door organisatie, college, raad, samenleving.....

- Wendbare organisatie worden ivm radicale onzekerheid
 - Anders sturen
 - Anders besluiten
 - Hoe dan?
 - Opgave zit al in organisatieontwikkeling; nu nog urgenter
- Koppelen gemeentelijk beleid aan Global Goals Sustainable Development
<https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/global-goals-voor-gemeenten>
- Versnelling in lastige prioriteitstellingen die geld kosten: sport, zwemmen, beheer openbare ruimte, JGZ enz. enz.
- Herijken samenlevingsakk 'Leusden werkt samen': versterken netwerk om versneld werklozen naar andere sectoren te leiden
- Samenlevingsakk. samen sterk: agenda behouden maar nieuwe middelen inzetten?